

پناهیان و کیهان
همسو یا رودرو؟

گروه سیاست: علیرضا پناهیان، در فرایز از سخنرانی اخیر خود درباره دوقطبی‌سازی رسانه‌ای، خواسته مقررانی وضع شود که روزنامه‌هایی که از خرج دولت ساخته شده‌اند «از کیهان گرفته تا اطلاعات» و موجب دوقطبی‌سازی می‌شوند، بسته شوند. او در این زمینه تصریح کرده است: «من واقعاً از ریاست محترم مجلس شورای اسلامی تقاضا می‌کنم برای دوقطبی‌سازی در فضای رسانه‌ای مقررانی در مجلس وضع شود. انگار منکرست که معروف شده، روزنامه‌هایی که از خرج دولت ساخته و پرداخته شده از کیهان گرفته تا اطلاعات، از جمهوری اسلامی تا هر جمهوری غیراسلامی که روزنامه‌ای بخواهد مدعی اش باشد (اینها که حالانیست). اینها حق ندارند دوقطبی‌سازی بکنند؛ چون از جناح مخالف است من فقط انتقاد می‌کنم. در این روزنامه را ببینند. چون از این جناح است یا از آن جناح است، به خدا این روش‌های پلیدی است که باید اصلاح شود.»

در پی این سخنان به ویژه از آن زاویه که پناهیان معمولاً در دسته‌بندی سیاسی همسو با کیهان برداشت می‌شود، واکنش‌هایی را به همراه آورد که نتیجه‌اش این بود که تندروی‌های «کیهان» حتی صدای پناهیان را هم درآورده است. چنانچه محمدسعید احدیان، دستیار رئیس مجلس در یادداشتی نوشت: «مقابله با دوقطبی‌سازی جعلی صرفاً نظر آقای پناهیان نیست، بلکه فرمایش مؤکد حضرت آقا است. آقای پناهیان از بیانات او صرفاً تبیین کرده‌اند... البته نقد هر کس این جمله آقای پناهیان طبیعی است و اشکالی ندارد، اما اگر معتقد باشیم هر کسی که خلاف منافع حزب و دسته ما حرف بزند و او را انقلابی ندانیم، عیناً در تضاد با انقلابی‌گری است... این جماعت چرامستقیم‌آیه‌رهبری حمله‌نی‌کنند، اما به تبیین‌کنندگان حرف ایشان هجوم می‌برند؟ زیرا مخالفت با سخن صریح رهبری هزینه دارد و وعده‌ای چون تمام اعتبار ظاهری‌شان از رهبری است، نمی‌توانند مخالفت خود را با آقا علنی کنند، لذا سخنان رهبری از هر زبان دیگری خارج شود، این افراد سریعاً موضع می‌گیرند». در برابر اما کیهانی‌ها نیز دست به واکنش تند نسبت به سخنان پناهیان زدند. محمد ایمانی، عضو شورای سردبیری روزنامه کیهان در کانال تلگرامی اش نوشت: «نگاهی به رسانه‌هایی که از سخن نستجیده و ناروای آقای پناهیان استقبال کردند، نشان می‌دهد این خطیب محترم دچار خطای تشخیصی شده و به سمت جبهه خودی شلیک کرده است... سخن اخیر آقای پناهیان، بی‌انصافی بود و امید که ایشان، این اظهارنظر نستجیده را که احتمالاً از سر سهولان بوده، جبران کنند». پس از آن هم روزنامه کیهان در واکنش به آن پاسخی را در حساب کاربری مجازی خود منتشر کرده که در ادامه می‌خوانید: «۱۹ شهریور ۱۳۹۹ که برای دفاع از آقای پناهیان در مقابل هجمه ناجوانمردانه رسانه‌های زنجیره‌ای و لشکر مجازی‌شان و حتی برخی جریان‌های داخل جبهه انقلاب نوشتیم و توصیه به رعایت «انصاف» و «اخلاق» کردیم؛ فکرش را هم نمی‌کردیم که حدود ۴ سال بعد در ۱۴ شهریور ۱۴۰۲ آقای پناهیان (احتمالاً ناخواسته و شاید با مشورت و آدرس غلط برخی اطرافیان) به همان سو بروند و با سخنانی که از یک روحانی بعید به نظر می‌رسد، آرزوهای چندین و چندساله دشمنان تابلودار انقلاب علیه کیهان را تکرار کنند!... انتظار آن بود که آقای پناهیان به جای کلی‌گویی، دقیقاً بفرمایند کیهان در کجا و چگونه دوقطبی‌سازی کرده است؟!... اما کیهان به عنوان روزنامه دوقطبی‌سازی سخن گفته‌اید و بعد به روزنامه‌های اطلاعات و جمهوری اسلامی هم اشاره کرده‌اید! چرا از روزنامه‌های زنجیره‌ای مثل هم‌میهن و سازندگی و اعتماد و شرق... نامی نبرده‌اید؟!... و بالاخره کیهان یاد گرفته است که خط‌شکن باشد... از مسیر خود منحرف نشود و یا شانه خالی نکند و به لطف و عنایت خدای مهربان از این راه باز نمی‌گردد. آقای پناهیان شما از اظهارات نادرستان برمی‌گردید؟»

این مجموعه واکنش‌ها طی روزهای اخیر نسبت به سخنان پناهیان صورت گرفت و به نظر می‌آید آن همسویی که خود کیهان هم به آن اشاره داشته با همین چند جمله به‌روزرسانی بدل شده است؛ البته که همچون هر رسانه‌دموکراسی‌خواهی یا تعطیلی و توقیف‌روزنامه‌ها در کلان مخالف مستقیم و معتقدیم همه باید فرصت اظهار نظر و بیان عقایدشان را براساس اصل «آزادی بیان» داشته باشند. اما کیهان نویسان بر نکته سخنان پناهیان که تا کیدش بر دوقطبی‌سازی از سوی روزنامه‌هایی بود که هزینه‌هایشان را دولت می‌دهد، اشاره کرده است و البته پاسخ در نام آوردن از روزنامه‌های جریان رقیب‌اش که هیچ کدام وابستگی مالی به دولت به سبک و سیاق این سه روزنامه ندارند؛ قیاس مع الفارق بوده است.

پیروزی یا امیدسوزی؟

بررسی اولین گفت‌وگوی تلویزیونی مسعود پزشکیان در جایگاه رئیس جمهور

کمی هم توضیحاتی مبتنی بر اثرگذاری در آینده «مشخص» نیز مطرح می‌کرد. در نهایت هم درباره موارد مبتلابه جامعه در حوزه اجتماعی و سیاسی هم اشاراتی می‌کرد. شاید در پاسخ به همه این انتظارات، او از ضرورت انجام کار کارشناسی دقیق که نیازمند زمان است، سخن گوید و احتمالاً نمی‌خواهد اشتباه رؤسای جمهوری قبلی همانند حسن روحانی که «کارنامه صدروزه» را مطرح کرد و ابراهیم رئیسی که «موفقیت سالانه در ایجاد یک میلیون شغل و یک میلیون مسکن» را به میان آورد؛ تکرار کند اما به هر حال «امید بذر هویت» جامعه است و اگر جرقه‌های تغییر و بهبود را نبینند و رو به زمانی نامعلوم به انتظار بنشینند؛ نه تنها همان تمه امیدشان روبه خاموشی می‌گذارد، بلکه فاصله کهکشانی دولت-ملتی که برخی تحلیلگران امیدوار بودند که دولت «وفاق ملی» پزشکیان (که او در همین گفت‌وگو هم به نوعی سخن گفت که به نظر می‌آمد او برای تشکیل چنین دولتی بر خود می‌بالد)؛ به کاهش آن منجر شود، ترمیم نشود و به گسست بیشتری منتهی شود؛ گسستی که شاید برخی تحلیلگران یکی از آخرین فرصت‌ها برای کاهش آن را در همین دولت می‌دانند.

در راستای ارزیابی گفت‌وگوی تلویزیونی پزشکیان، هم‌میهن با امیرمحمود حریرچی، جامعه‌شناس و معاون دانشجویی و فرهنگی مسعود پزشکیان در دوره اصلاحات، مجتبی شاکری، دبیرکل جمعیت جانبازان و حسین نقاشی، شورای مرکزی حزب اتحاد ملت داشته است که در ادامه می‌آید.

فرصت را از آنها که منتظر پایان زمان‌ها و شروع نقدها بوده‌اند، گرفته است؛ یک سوی قضیه است و اینکه مردم نیاز به امیدی مبتنی بر زمان دارند، سوی دیگر قضیه. حتماً این تکه کلام «بره حساس کنونی» که معمولاً از سوی مسئولان مطرح می‌شود، برای همگان آشنا است و وضعیت ناگواری که کشور در آن گرفتار شده است هم بر کسی پوشیده نیست؛ چنانچه رئیس جمهور پزشکیان به درستی به آن اشاره کرد و این صداقتش مورد تایید و تحسین هم قرار گرفت اما واقعیت این است که مردم کشور ما چه در حوزه معیشتی و چه در حوزه اجتماعی نیازمند تزریق امید هستند و عملاً به طنب پزشکیان در برابر سعید جلیلی و دیگر اصولگرایان چنگ زدند تا از طریق همین تمسک جویی از این شرایط را با موج یک‌دست‌سازی تشدید شده، نجات یابند و حال در انتهای این گفت‌وگو با همه توضیحات قابل دفاع در حوزه تبیین وضع کشور و ضرورت‌ها، افزوده‌ای به امید مردم در کار نیست. البته که منظور، دادن «امید واهی» و «قول و قرارهای فضایی» از سوی رئیس جمهور نیست اما شاید بهتر آن بود که وقتی پزشکیان از «به شرطها و شروطها» برای دستیابی به اهداف اقتصادی برنامه توسعه هفتم استفاده می‌کرد، توضیحات کامل‌تری می‌داد که عزم جزم دولتش برای حرکت در این مسیر مشخص می‌شد و یا وقتی از فضای مجازی و برنامه‌ریزی برای آن به عنوان دغدغه مردم سخن می‌گفت؛ اشاره مستقیمی به رفع فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی مورد استفاده اکثر مردم می‌کرد یا وقتی از عدالت آموزشی و درمانی سخن می‌گفت

گروه سیاست: اولین گفت‌وگوی تلویزیونی مسعود پزشکیان، رئیس دولت چهاردهم شنبه شب پخش شد و دو مصاحبه‌کننده رودروی او سولاتی درباره دولت پیش رو و برنامه‌هایش مطرح کردند که برخی آن را بیش از اندازه نماینده صدواسیما به جای مردم دانسته‌اند (به ویژه در موضوع فضای مجازی و برنامه دولت برای آن) و برخی هم مدافع چنین رویکردی از سوی آن دو بودند. البته که موضوع مهم، پاسخ پزشکیان به تک تک سولات و تاثیر این گفت‌وگو در فضای سیاسی و اجتماعی بود. چنانچه در همان زمان برخی از صداقت و صمیمیت رئیس جمهور پزشکیان سخن گفتند؛ مانند جواد کاشی، استاد فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی و برخی هم از اینکه «واقعیت‌ها را با مردم در میان گذاشت و طبق معمول مشکلات را بر گردن مسئولین قبلی، آمریکا، استخبار و دشمنان انقلاب نینداخت» او را تحسین کردند؛ مانند صادق زیباکلام. البته که واکاوی سخنان او هم در این بین مطرح شد؛ چنانچه جزء به جزء این سخنان مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفت. در این بین شاید نه در کنار آنها که (نامید از سخنان او همچون نامیدان از کابینه و وزرای او) انتظار موضع‌گیری قاطع در این گفت‌وگو داشتند بلکه از زاویه مردم نیز باید به این گفت‌وگو نگاه کرد؛ اینکه تحلیلگران با تصور خوش بینانه به او دست‌میرزاد گفتند و معتقد بودند که او خوش درخشید و توانست از دام‌های سولات که به دنبال قول گرفتن‌ها بوده، خود را نجات دهد و عملاً بدون قول و وعده مدت‌داری از این گفت‌وگو خارج شود و به نوعی

عسکری

هستند افرادی که اولین گفت‌وگوی آقای پزشکیان با مردم را ناامیدکننده و بدون ارائه راه حل مشخص عنوان کردند. نظر شما درباره این گفت‌وگو چیست؟

نماینده‌ی مجلس وعده‌هایی را بدهند که گاهی هیچ‌گونه پشتوانه نظری و حتی اجرایی ندارد و در واقع تنها برای دلخوش کردن مخاطبان خود وعده‌هایی را می‌دهند. کسانی هم مانند آقای پزشکیان هستند که انتخاب می‌کنند وعده ندهند و شعاری مطرح نکنند که هم‌اگر در آینده عمل کردن به آن برایشان ممکن نباشد، خود این موضوع هم چالش‌زا است. رویکرد اول باعث سرخوردگی مردم می‌شود؛ چه این رویکرد آقای پزشکیان که باعث می‌شود رئیس‌جمهور را یک فرد بی‌برنامه که چشم‌انداز مشخصی برای پیشبرد مسائل ندارد و از سوی دیگر چشم‌اندازی هم برای حل مشکلات اساسی کشور ندارد. منشأ همه اینها باز می‌گردد به نظام انتخاباتی و انتخابات غیرحزبی در کشور که حاصل آن افرادی می‌شود مانند آقای پزشکیان که از دادن هر گونه وعده چه در ایام انتخابات و چه پس از آن خودداری می‌کنند و همینطور کسانی که بی‌پشتوانه وعده می‌دهند.

مجتبی شاکری: در حوزه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و روابط بین‌الملل باید بین حرف‌هایی که در مناظره زده شد با این حرف‌هایی که رئیس دولت چهاردهم می‌زند فاصله و تفاوتی به وجود می‌آید. این تفاوت همان دقیق، واقعی و برنامه‌های صحبت کردن رئیس‌جمهور بود. وقتی پرسش می‌شود که رشد ۸ درصد چگونه محقق می‌شود و برنامه هفتم را چگونه عملیاتی می‌کنید؟ پاسخ داده می‌شود که همه مشکلات در دنیا راه حل دارد و ما باید بتوانیم از این راه حل‌ها استفاده کنیم. به نظر من پزشکیان باید گفت‌وگوها را بیشتر به سمت پاسخ‌های مشخص، معنی‌دار و قابل‌زمان‌بندی ببرد.

منشور حقوق شهروندی تهیه شده اما سوال اینجاست که آیا صرف وجود یک منشور می‌تواند به تنهایی مشکل حقوق شهروندی را در ایران رفع کند؟ خیر با یک منشور نمی‌توان مشکل را حل کرد. حقوق شهروندی باید لایحه شود و براساس آن قوانینی که برخلاف حقوق شهروندی است لغو یا اصلاح شود. اگر این حق‌ها در برابر مردم احقاق شود و تجلی پیدا کند؛ قطعاً برای مردم تکلیف ایجاد خواهد کرد.

حسین نقاشی: محتوای گفت‌وگوی آقای پزشکیان، آن چشم‌انداز رویکرد ویژه مبتنی بر حل مسئله و رفع مشکلات در خود را نداشت. البته سیاست‌گذاری ایشان در طول رقابت‌های انتخاباتی نیز اینگونه بود که وعده و شعار نمی‌دادند و تصور ایشان این بود که کار را به کارشناسان بسپاریم و فضا آریایی شود؛ با این رویکرد مسائل اصلی و مهم کشور را در نظر گرفته که راهکارهایی برای حل مسئله‌ها پیش‌بینی و اجرایی شود. البته دلیل اصلی چنین وضعیتی نظام انتخاباتی کشور است. زمانی که نظام حزبی و انتخاباتی تا یک روز مانده به تبلیغات رسمی نمی‌داند که می‌تواند در انتخابات ریاست‌جمهوری به عنوان کاندیدا حضور داشته باشد یا نه و نظارت استصوابی شرایط را چگونه برای کاندیداها رقم می‌زند، افراد نمی‌توانند برنامه‌ریزی میان مدت و بلندمدت داشته باشند. از سویی دیگر نظام انتخاباتی و قوانین انتخاباتی ما حزب‌محور نیست و احزاب به عنوان مهم‌ترین نهاد سیاسی که باید برای آینده کشور و حل مسائل برنامه داشته باشند هم محرومیت و اولویت در امر انتخابات ندارند و همه اینها باعث می‌شود افراد یا مجبور شوند در ایام انتخاباتی و یا در ابتدای رسیدن به موقعیت ریاست‌جمهوری یا

مجتبی شاکری:
وعده بیهوده دادن بد است. وگرنه وظیفه مسئول این است که نقشه ایده‌ای که براساس آن رئیس‌جمهور، وزیر یا مسئول شده را مشخص کند. نقشه راه مربوط به دوران انتخابات ریاست‌جمهوری و رقابت‌های آن است

امیرمحمود حریرچی: در ابتدا گلابه اولی که از آقای پزشکیان دارم این است که چرا هنوز با گذشت این زمان در بین خبرنگاران حاضر نشده است تا درباره ریشه‌های مشکلات و راهکارها حرف بزند و بگوید برای ایجاد وفاق ملی جز این کابینه‌ای که معرفی شده قرار است چه کند و به عبارتی قرار است برای مردم چه کاری انجام شود تا شاهد رفع مسائل ریشه‌ای مردم باشیم؟ صدواسیما که تکلیفش مشخص است و ما می‌دانیم که نمی‌توان در ایران از آن انتظار داشت که صدای مردم باشد. این رسانه‌ها هستند که با مردم ارتباط نزدیک دارند و خبرنگاران هستند که می‌توانند پیگیر مشکلات باشند. نکته بعدی این است که کسی از آقای پزشکیان توقع شعار دادن ندارد که بیاید و مسائلی را مطرح کند که کلی‌گویی است، با کلی‌گویی نمی‌توان مسائل کشور را پیش برد، کلی‌گویی تا به الان در ایران جواب نداده و از این به بعد هم جواب نخواهد داد. ضمن اینکه اگر بخوایم مباحث قدیمی را مرتب تکرار کنیم که چیزی درست نخواهد شد بلکه باید به مسائلی پرداخته شود که جامعه با آن درگیر است و برای مردم در درسر ایجاد کرده و مردم با آنها دست به گریبان هستند؛ مسائل و مشکلات اقتصادی، آموزشی و بهداشتی فراوانی در کشور وجود دارد. مثلاً به همین موضوع حقوق شهروندی توجه کنید. از صحبت‌هایی که آقای پزشکیان در دوره تبلیغات انتخاباتی و پس از آن مطرح کرده‌اند می‌توان اینگونه برداشت کرد که ایشان این حق را درباره مردم به رسمیت می‌شناسد و قائل به رعایت این حقوق برای همه شهروندان است. البته در این زمینه گفته می‌شود که در دوره آقای روحانی

